

УДК 338.467:796.03 (477)

DOI: 10.31359/2312-3427-2020-4-2-214

М.С. Пономарьова, канд. екон. наук, доцент

e-mail: univverms@ukr.net

orcid.org/0000-0001-8463-821X

В.Є. Фоменко, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ СФЕРИ

Фізична культура як складова загальної культури, суспільними проявами якої є фізичне виховання та масовий спорт, виступає суттєвим чинником здорового способу життя, профілактики захворювань, організації змістовного дозвілля, формування гуманістичних цінностей різних груп населення та створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини, досягненню фізичної та духовної досконалості людини, вияву резервних можливостей її організму, ствердженню патріотичних почуттів та формуванню міжнародного іміджу країни.

Ключові слова: інновація, розвиток, механізм, управління, спортивно-оздоровча діяльність.

Постановка проблеми. Розвиток людини - процес становлення та формування її особистості під впливом зовнішніх і внутрішніх, керованих і некерованих чинників, серед яких провідну роль відіграють цілеспрямоване виховання та навчання. В умовах сьогодення спортивно-оздоровча індустрія має тенденцію динамічного розвитку, що є пріоритетним завданням нації й суспільства [5,19,32]. Адже відомо, якщо індивід має час та нагоду до регулярних вправ та виконує спортивно-оздоровчі заходи, він має не лише міцне здоров'я, а й отримує енергетичний заряд, який сприяє підвищенню продуктивності праці. Ведення спортивно-оздоровчих заходів сприяє в свою чергу покращенню самого фізичного, а й морального самопочуття людини, що формує його до як особистість, гармонічному поєднанню в суспільстві, взаємодії з іншими людьми та зростанню життєдіяльності нації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах пандемії виникає ряд проблем, які впливають на розвиток спортивно-оздоровчої

діяльності та галузі зокрема: низька рухова обмеженість, порушення в системі годування, нераціональне й незбалансоване харчування; неврахування інтересів споживача до розвитку більш рухової активності, відсутність і належного, безпечного, високоякісного спортивного інвентарю та обладнанням; недосконалість державної організаційно-правової бази, недостатня підтримка держави, низька мотивація праці працівників спортивно-оздоровчої індустрії, відсутність інноваційного механізму управління спортивно-оздоровчою сферою. Успішний розвиток спортивно-оздоровчої діяльності можливий при врахуванні і вирішенні представлених проблем. Саме впровадження ефективних методів, засобів, технологій та систем управління організацій праці [14, 25, 28, 29, 34].

Формулювання цілей статті. Метою статті є розкрити: значення та особливості функціонування підприємств спортивно-оздоровчої сфери; проаналізувати стан та тенденції розвитку спортивно-оздоровчої сфери; інноваційні заходи посилення управління спортивно-оздоровчою сферою.

Виклад основного матеріалу. Сучасні теорії економічного зростання особливого значення надають людському капіталу як ключовому чиннику розвитку економіки і суспільства. Саме людина, яка є носієм загальних і спеціальних знань та навичок і має можливість постійно самовдосконалюватися та навчатися, визнається сьогодні основною рушійною силою становлення нової економіки, що ґрунтується на створенні й використанні нових знань [19,27]. Відповідно діяльність урядів країн світу спрямована насамперед на розвиток людини з пріоритетом державних інвестицій в охорону здоров'я, освіту, соціальну підтримку, побут тощо.

За Конституцією України найвищою соціальною цінністю також визнається людина, її життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека. Проблема людини та її розвитку присвячуються ґрунтовні дослідження, що проводяться на постійній основі такими міжнародними організаціями, як ООН (щорічні звіти про розвиток людини), МОП (трудові аспекти людського життя), Європейська соціальна хартія (умови праці та життя людей). Отже, ключовий пріоритет урядами країн світу надається сьогодні забезпеченню належного рівня здоров'я людини та її доступу до знань і зміцнення інтелектуального та фізичного капіталу нації. У зв'язку з цим надважливу роль у формуванні здорової нації відіграють підприємства спортивно-оздоровчої сфери [1, 2].

В цьому контексті фізична культура і спорт як соціальний інститут і специфічний вид професійної діяльності активно впливає на розвиток здорового суспільства й зазнає нині глибокі кількісні, структурні і якісні перетворення [4, 8, 30]. Вони зумовлені, насамперед, новими соціально-

економічними, демографічними і політичними умовами. Відзначимо, що в Україні підприємницька діяльність у цій галузі ще перебуває на початковій стадії свого формування і розвитку, а тому вимагає вдосконалення теоретичної бази для організації ефективної системи управління в сфері спорту і фізичної культури. На рис. 1. представлені основні умови реалізації підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту та оздоровчої сфери. Так, підприємства, що спеціалізуються на виробництві спортивних товарів, послуг та інформації у сфері фізкультури й спорту – це підприємства, що виготовляють спортивний одяг, взуття, спорядження й атрибутику; спеціалізовані телевізійні канали й радіокомпанії; спортивні друковані видання тощо. Успішне спортивне підприємництво вимагає ряд організаційних та ряд питань, що стосуються – фізіології людини, анатомії, спортивної медицини, психології та педагогіки спорту, системи спортивного менеджменту та маркетингу.

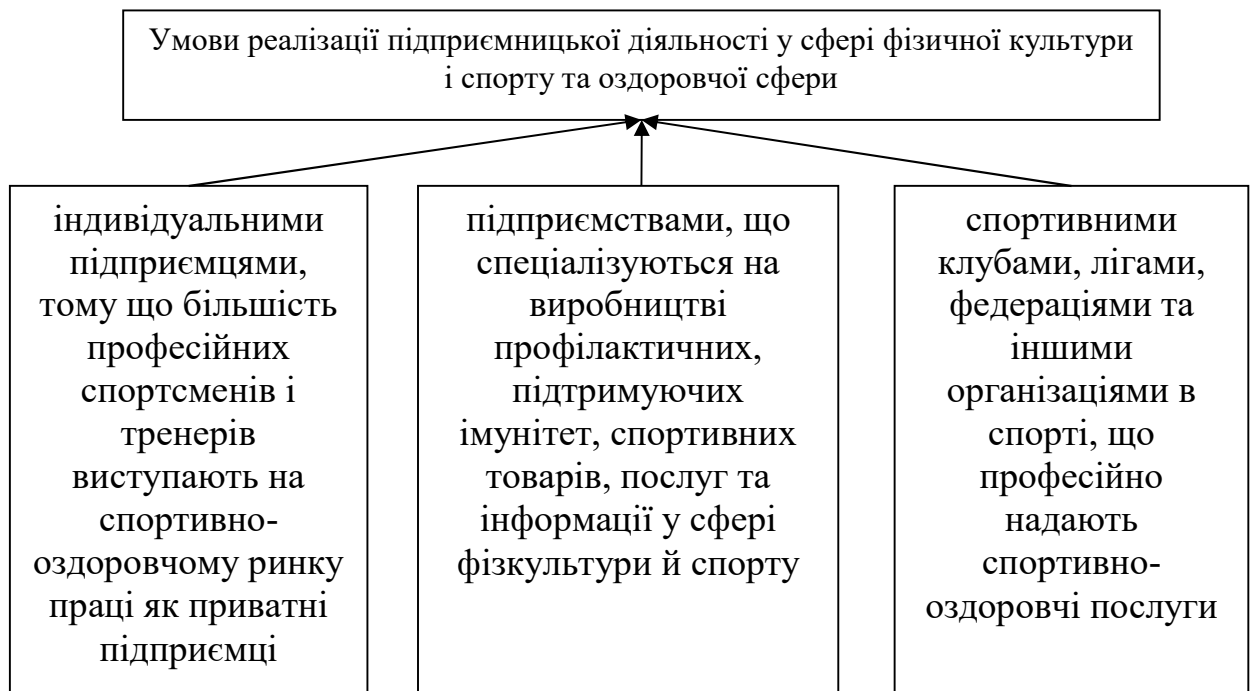


Рис. 1. Умови реалізації підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту та оздоровчої сфери

Згрупуємо в рис. 2. основні функції підприємництва спортивно-оздоровчої сфери та надання послуг, що сприятимуть ефективному розвитку та досягненню поставлених соціально-економічних завдань. У термін «спорт» це більшою мірою професійна і комерціалізована система, що продукує спортсменів і тренерів, тобто людей більш професійно підготовлених, ніж людей-аматорів, які займаються спортом.

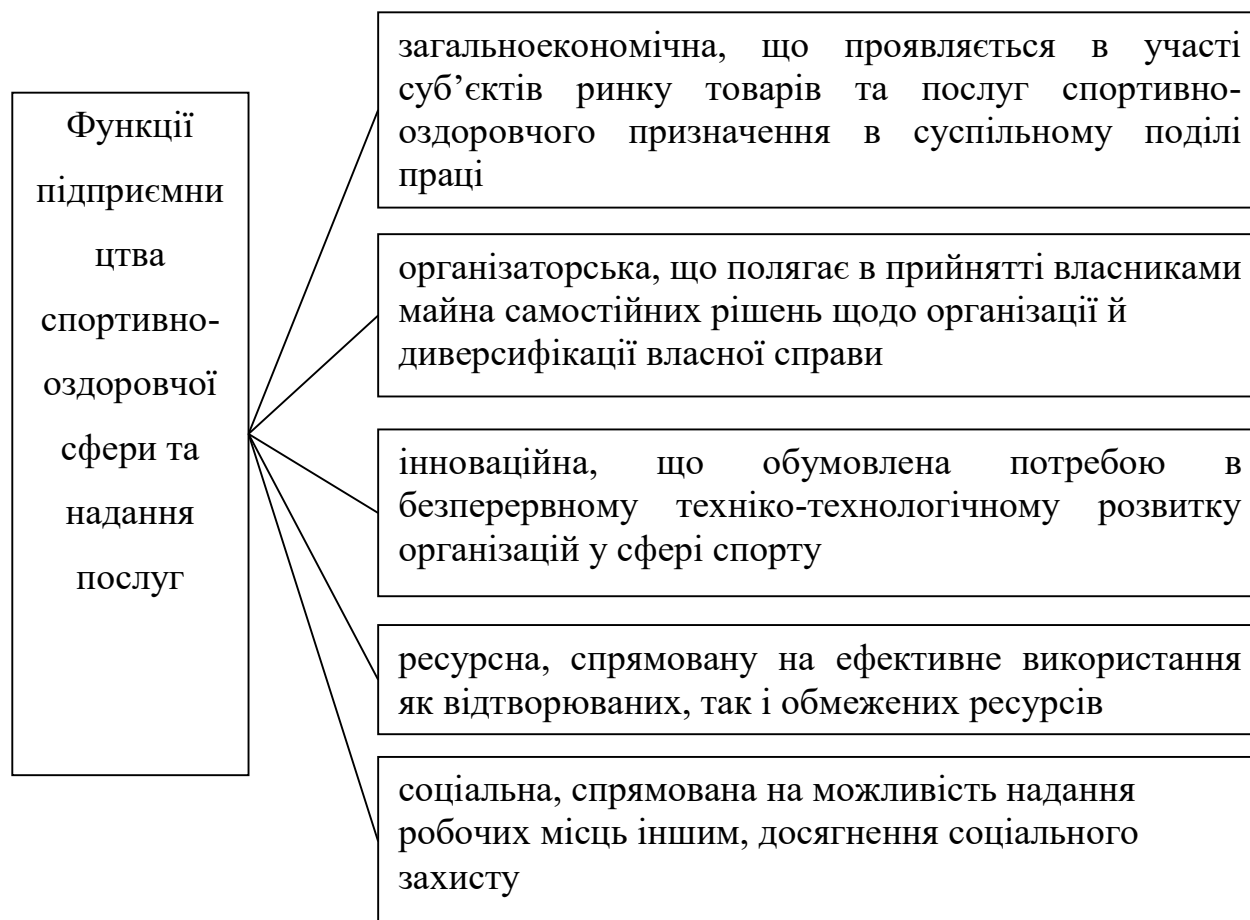


Рис. 2. Функції підприємництва спортивно-оздоровчої сфери та надання послуг, що сприятимуть ефективному розвитку та досягненню поставлених соціально-економічних завдань

Підприємництво в сфері фізичної культури й спорту – це ініціативна, самостійна, здійснювана від свого імені, на свій ризик, під свою майнову відповідальність діяльність фізичних і юридичних осіб, яка спрямована на систематичне одержання доходу та прибутку від користування майном, виконання робіт і надання послуг щодо фізичного виховання й оздоровлення населення й спортсменів на комерційній основі [2,15,23]. Слід враховувати, що державні й комерційні структури в галузі спорту мають багато в чому схожі завдання. І ті, і інші зацікавлені в збільшенні чисельності людей, що займаються фізичною культурою й спортом, і таких, що ведуть здоровий спосіб життя, у зниженні кількості антисоціальних елементів, створенні сприятливих умов для занять спортом, збільшенні кількості робочих місць у сфері фізкультури й спорту. Але на відміну від державних структур в галузі спорту, комерційні організації спрямовують свої зусилля не стільки для соціально-суспільного

ефекту, скільки на оптимальне задоволення потреб споживачів та максимізацію прибутку від цієї діяльності.



Рис. 3. Спортивно-оздоровча сфера та її алгоритм в зростанні потреб суспільства

Ефективне підприємництво у сфері фізичної культури та спорту можливе лише за наявності певної ситуації – підприємницького середовища, тобто ринкової системи відносин, а також свободи підприємця, яка дозволяє приймати найбільш ефективні рішення [10,12,33].. Сприятливе підприємницьке середовище, включає в себе високий ступінь економічної свободи, наявність певних спортивних підприємств, домінування у сфері діяльності фізкультурно- спортивних організацій та підприємств економічних стосунків ринкового типу, можливість використання необхідних ресурсів – фінансових, матеріальних, людських; а також наявність відповідного законодавства та оподаткування.

Економіка спортивно-оздоровчої сфери покликана вирішувати такі завдання: накопичувати і систематизувати економічні знання в галузі фізичної культури і спорту; генерувати нові знання і дослідження у сфері економіки фізичної активності та оздоровлення суспільства; виявляти і

формулювати економічні проблеми, що виникають в процесі розвитку господарських відносин у сфері фізичної культури і спорту, а також вказувати шляхи їх вирішення; визначати тенденції розвитку економічних процесів у вітчизняному та зарубіжному спорті, прогнозувати їх напрямок і динаміку; надавати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності господарських відносин [6,12,31,35]. Метою розвитку фізичної культури і спорту є: створення умов для забезпечення оптимальної рухової активності кожної людини впродовж усього життя, досягнення нею достатнього рівня фізичної та функціональної підготовленості, сприяння соціальному, біологічному та психічному благополуччю, поліпшенню стану здоров'я, профілактиці захворювань і фізичній реабілітації; залучення до дитячо-юнацького та резервного спорту обдарованих осіб, створення умов для максимальної реалізації їхніх здібностей у спорті вищих досягнень, задоволення видовищних запитів населення, формування у громадян почуття гордості за свою країну, підвищення авторитету держави у світовому спортивному русі.

Всі грані соціального буття людини в його найширшому діапазоні визначаються рівнем її здоров'я, яке, у свою чергу, тісно пов'язане з руховою активністю. Проте розвиток цивілізації на сучасному етапі призвів до зниження рухової активності в поєднанні з порушенням режиму харчування і нераціональним способом життя дорослого населення. Здатність до ефективної самостійної діяльності в будь-якій галузі визначається високим рівнем самоактуалізації особистості, яка характеризується відповідним рівнем психічної стійкості та самоорганізації, наслідком чого є ефективна самореалізація. Високий рівень самоорганізації характеризує особистість як складну динамічну систему з наявністю відносно автономних варіабельних підсистем, взаємодією їхніх складових, наявністю керуючого параметру.

Спортивно-оздоровча сфера являє собою соціальний інститут, вид професійної діяльності що безпосередньо здійснює вплив на розвиток суспільства, його фізіологічний стан, рівень життя та здоров'я [6]. Економічний розвиток спортивно-оздоровчої сфери в умовах невизначеності ринку спрямований на виявлення можливостей підвищення ефективності управління спортивних споруд, що повинні бути орієнтовані на зростання конкурентоспроможності спортивно-оздоровчого сектора [16]. Ефективність функціонування спортивно-оздоровчих об'єктів визначена рівнем та станом забезпечення управління спортивними

спорудами та їх продуктивністю. Саме продуктивність, як певний елемент результативності свідчить про стан розвитку та позиції галузі. Підтримка здоров'я його діагностика є першочерговими для суспільства. При цьому слід враховувати наявність лікувально-профілактичних закладів, розташованих у сільській місцевості (табл. 1).

1. Динаміка та кількість лікувально-профілактичних закладів, розташованих у сільській місцевості, од.

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2017 р. в % до 2016 р.	В середньо му з 2015- 2017 рр.
Кількість лікарняних закладів	1007	707	543	74	63	52	82,5	63
у них ліжок	20275	14136	12277	3128	2768	2734	98,8	2877
Із загальної кількості лікарняних закладів								
центральні районні лікарні	6	6	6	9	9	10	111,1	9
районні лікарні	25	30	28	14	14	13	92,9	14
дільничні лікарні	943	658	497	49	37	26	70,3	37
диспансери	12	3	3	1	1	–	-	2
спеціалізовані лікарні	17	9	8	–	–	–	-	-
інші заклади	4	1	1	1	2	3	150,0	2
Кількість самостійних лікарських-амбулаторій та поліклінік	2321	3056	3440	525	468	474	101,3	489
Кількість фельдшерсько-акушерських пунктів	16113	15459	14934	13205	13133	13005	100,0	46

Згідно останніх статистичних даних кількість лікарських закладів в Україні в 2017 році становила 52 од., що на 17,5 % менше ніж у

попередньому 2016 р., та на 95 % менше ніж у 2000 р. Таке значне зменшення кількості закладів зменшило і кількість самих ліжок. Так в 2017 р. їх кількість складала 2734 од., що в 9 разів менше ніж у 2000 р. За останні десять років з 2008-2017 рр. значного зменшення зазнала і кількість санаторіїв та пансіонатів з лікуванням. Їх темп зниження склав за досліджуваний період 31,7 од. Число санаторіїв-профілакторіїв в 2008 році становило 262 од. Темп їх зниження складав 26,1. Що стосується баз та інших закладів відпочинку то тут ситуація більш стабільна. В 2017 р. кількість баз та інших закладів відпочинку становила 1235 од, що лише на 35 % менше ніж у 2008 р.

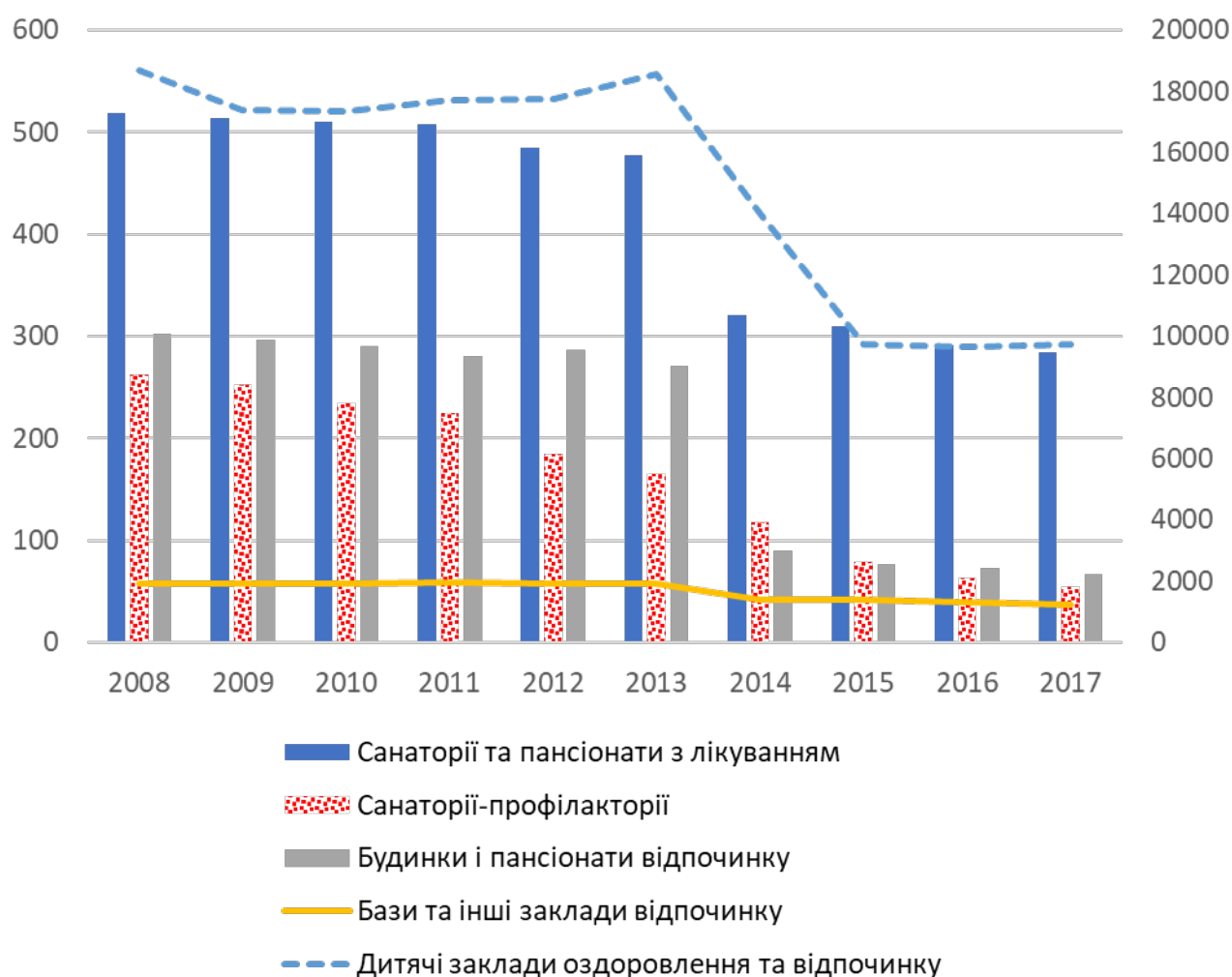


Рис. 4. Санаторно-курортні та оздоровчі заклади України з 2008-2017 рр., од

З одночасним зменшенням закладів санаторно-оздоровчого типу, зменшилася і кількість ліжок в цих закладах. За даними рис. 4. можемо проаналізувати їх щорічне скорочення. Одним із пріоритетних завдань фізичного виховання в Україні є підвищення якості фізкультурно-

оздоровчої роботи в процесі фізичного виховання, що обумовлено незадовільним фізичним станом підростаючого покоління.

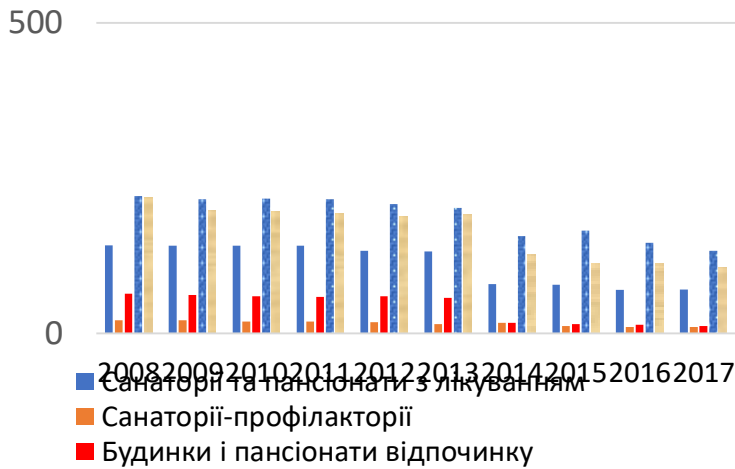


Рис. 5. Кількість ліжок в санаторно-курортних та оздоровчих закладах, тис. шт.

Особливого значення набуває проблема покращення фізичного здоров'я дітей, оскільки навчання у навчальному закладі супроводжується стресовими ситуаціями, розумовим перенапруженням, нераціональною організацією режиму навчання і відпочинку. На рис. 5. представлені дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, за основними типами. Так, у 2019 р. кількість закладів оздоровлення складала 241 од., що на 52,7 % менше ніж у 2010 р. Згідно з Болонською концепцією в Україні відбувається перехід на нові моделі навчання, що суттєво змінюються навчальні плани, форми організації занять, критерії оцінювання знань, розробляються і втілюються нові педагогічні технології і стандарти. Навчання у освітніх закладах стає більш складним за формою і змістом. У зв'язку з цим більшість студентів під час навчання стикаються з цілою низкою проблем, однією з яких є необхідність збільшення обсягу навчально-пізнавальної діяльності.

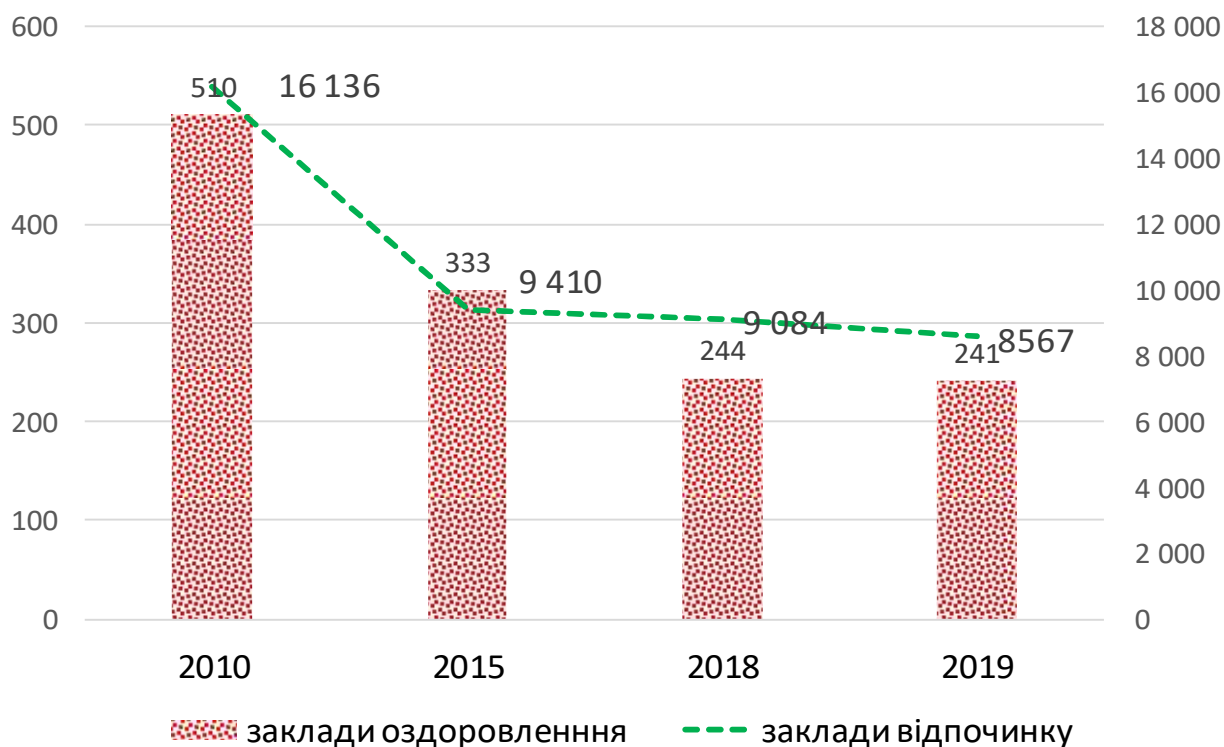


Рис. 6. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, за основними типами

Дефіцит рухової активності студентської молоді України становить 75-80% необхідного для підтримання нормального рівня здоров'я. Таким чином, виникають суперечності між зростаючою необхідністю інтенсифікації розумової праці дитини в сучасному освітньому просторі і недостатньою руховою активністю в процесі навчання у освітніх закладах, яка є необхідною умовою зміцнення і підтримання здоров'я. За даними табл. 6. дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, за основними типами. Бачимо що значну частку в закладах оздоровлення займають позаміські з 15 % у 2019 р., а частка закладів відпочинку переважає і складає у цьому ж році 81,6 %.

Аналізуючи регіональну динаміку, бачимо оздоровлення дітей, має суттєвий потенціал розвитку здорової нації. Кількість дітей у розрахунку на один дитячий заклад оздоровлення та відпочинку за даними рис. 7. має зростання в Закарпатській, Херсонській областях та м. Києві. Основною умовою і чинником розвитку дітей з даною нозологією виступає їх власна діяльність і обов'язкова співпраця з дорослими (батьками, педагогами). При цьому особлива роль належить саме ігровій діяльності.

2. Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, за основними типами

	Оздоровлено дітей, осіб							
	усього				у відсотках до загальної кількості дітей			
	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019
Усього	1 567 492	917 193	921 262	906 562	100,0	100,0	100,0	100,0
з них заклади оздоровлення	297 821	172 212	171 872	166 731	19,0	18,8	18,7	18,4
у тому числі								
позаміські	256 844	137 592	140 889	135 990	16,4	15,0	15,4	15,0
санаторного типу	30 885	27 441	18 326	20 714	2,0	3,0	1,9	2,3
дитячі центри	10 092	7 179	12 657	10 027	0,6	0,8	1,4	1,1
з них заклади відпочинку	1 269 671	744 981	749 390	739 831	81,0	81,2	81,3	81,6
у тому числі								
праці і відпочинку	32 247	16 614	12 154	11 478	2,1	1,8	1,4	1,2
з денним перебуванням	1 151 340	642 442	639 466	615 177	73,4	70,0	69,4	67,9
позаміські	55 321	71 188	86 760	103 005	3,5	7,8	9,4	11,4
наметові містечка	30 763	14 737	11 010	10 171	2,0	1,6	1,1	1,1

Різноманіття відхилень в стані здоров'я, обмеженість адаптаційного потенціалу, порушення координаційних здібностей, низький рівень фізичного розвитку і фізичної працездатності, низький рівень емоційного життя дітей з вадами розумового розвитку вимагає особливої уваги в постановці фізкультурно-оздоровчої діяльності, починаючи саме з молодшого шкільного віку. Завдяки збільшенню популярності здорового способу життя розквітає спортивно-оздоровча індустрія. Типові тренування в залах вимагають систематичної та регулярної роботи, мають комплексний багатосторонній вплив на організм людини. Організація активного дозвілля повинна спиратися на очікування більшості мешканців конкретних територій. Фізкультурно-спортивні організації в мікрорайонах і на територіях місцевих громад повинні працювати у зручний для

більшості населення даних територій час; це ж саме стосується часу проведення масових заходів [7, 9].

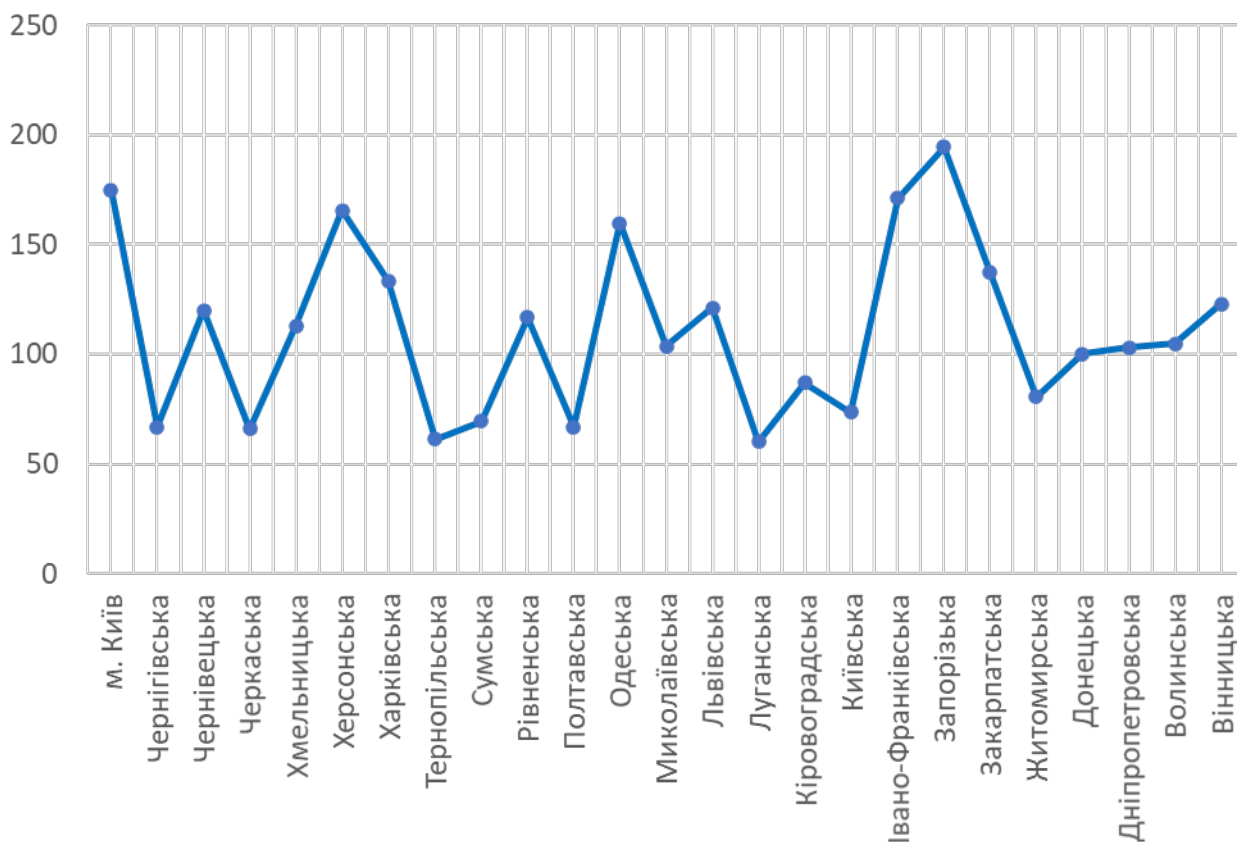


Рис. 7. Кількість дітей у розрахунку на один дитячий заклад оздоровлення та відпочинку у 2019 р., усього, осіб

Сучасні підходи до оздоровчо-рекреаційної роботи за місцем проживання передбачають використання рекреаційно-оздоровчих систем, в основу яких покладені науково обґрунтовані набори фізичних вправ і природно-гігієнічних чинників, різних за функціональною, фізіологічною та психічною спрямованістю, різновидами рухової активності, предметними формами застосування, оздоровчими впливами на організм. Рухливі ігри в першу чергу спрямовані на фізичне виховання молоді та дітей з порушенням інтелекту, на розвиток рухів, загальне оздоровлення, корекцію недоліків фізичного розвитку. Важливо й те, що рухливі ігри сприяють формуванню і розвитку особистісних якостей дітей: інтересу до навколишнього, позитивному відношенню до товаришів, партнерства, вміння діяти в колективі, наполегливості, прагнення до досягнення успіху, цілеспрямованості, кмітливості, організованості, дисциплінованості, сміливості, довірливої уваги, вміння долати сильні труднощі, контролювати свої дії. Рухливі ігри вносять свій внесок у розвиток ігрової

діяльності, збагачують її. Діяльність закладів фізичної культури ф спорту здійснює особливий вплив на розвиток зорової нації (табл. 3.)

3. Діяльність закладів фізичної культури і спорту

	2000	2005	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2018 р. у % до 2000 р.
Кількість осіб, що займаються спортом	1014911	1265956	1218362	1011170	978163	941849	972802	978532	96,4
у тому числі									
у дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких школах олімпійського резерву та школах вищої спортивної майстерності	633980	723727	619758	525386	494286	497012	496348	474786	74,9
Кількість осіб, які займаються фізичною культурою та спортом	4105054	5030943	4918331	4356332	4388877	4532888	4867218	5048543	123,0
у тому числі									
у закладах дошкільної освіти ¹	420797	438947	508098	517167	524671	570066	-
у закладах загальної середньої освіти ¹	1914177	2037429	1520243	1321483	1396771	1664505	1726537	1804121	94,3
у закладах професійної (професійно-технічної) освіти ¹	129489	167580	134605	101354	100855	123587	117350	116795	90,2
у закладах вищої освіти ¹	330795	510014	607529	540946	511342	500695	492401	490158	148,2

Організація оздоровчо-рекреаційної роботи потребує вирішення низки завдань: з'ясування фізкультурно-рекреаційних потреб і найбільш улюблених видів активного дозвілля населення території в контексті проведення вільного часу; планування оздоровчо-рекреаційної діяльності

на основі аналізу відповідних потреб та інтересів; забезпечення її необхідними матеріальними, фінансовими, інформаційними, технологічними, кадровими ресурсами.

Специфіка сучасного активного дозвілля полягає в тому, що людина розглядає його здебільшого як особисте надбання, в рамках якого вона реалізує свободу дій. Дозвілля дає змогу по-новому осмислювати індивідуальні особливості, якості характеру, творчий потенціал, рівень фізичного та інтелектуального розвитку, адже, займаючись його улюбленими видами, людина краще зосереджується на власному продуктивно-вольовому потенціалі. Але для забезпечення цього важливо, щоб відповідні послуги могли надаватися недалеко від місця проживання людини. В якості її основних суб'єктів у мікрорайонах та на територіях місцевих громад визначені управління виконкомів місцевих рад і центри оздоровчо-рекреаційної роботи з населенням за місцем проживання, покликані коригувати роботу фізкультурно-спортивних організацій, оздоровчо-рекреаційних таборів і баз, постійно діючих фізкультурно-оздоровчих груп тощо. Суб'єктами територіальної організації виступають відповідні споруди та місця масового відпочинку. Важливими функціональними напрямками роботи управлінь і центрів повинні стати налагодження соціальної взаємодії, пропаганда здорового способу життя, реконструкція матеріально-технічної бази, підготовка і перепідготовка кадрів, інформаційна підтримка населення, розробка нових технологій та адресних програм надання оздоровчо-рекреаційних послуг. За даними табл. 4. визначені спортивні споруди. На сучасному етапі розвитку України, в умовах активного реформування освітньої, соціокультурної сфери, в тому числі галузі фізичної культури та спорту назріла необхідність пошуку нових ефективних шляхів та засобів удосконалення процесу фізичного виховання молоді. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує фізичне виховання студентів, тому що роки перебування у вищих навчальних закладах – важливий етап формування майбутніх фахівців. Невипадково у комплексній системі навчально-виховного процесу у ВНЗ належить фізичному вихованню студентів. Фізична культура студентів має велике значення для професійної підготовки майбутніх фахівців.

У залежності від характеру впливу на організм того, хто займається, все різноманіття видів аеробіки можна класифікувати на категорії, що спрямовані на розвиток:

- аеробної витривалості;
- силової витривалості і сили м'язів, формування гармонічної фігури;

- координаційних здібностей і музично-ритмічних навичок;
- гнучкості і досягнення релаксації (розслаблення).

Саме розвиток витривалості набуває для студентів особливого значення під час тривалої праці за умови обмеження рухової активності, перебування у статичній позі. Аеробна гімнастика має багато позитивних сторін. Заняття проходять в атмосфері підвищеної емоційності, у групі, під музику, завдяки чому зменшується монотонність, властива тривалому виконанню вправ. Крім стимулятора позитивного емоційного фону музичний супровід виконує роль лідера, що задає ритм, темп – у цілому навантаження. Кількість музичних акцентів визначає інтенсивність рухової діяльності і, відповідно, її навантаженість. Музична фонограма складається за принципом "нон-стоп", тому що в практиці аеробіки використовуються методи безперервного тренування, тобто потокове виконання вправ, без пауз.

Виділимо декілька основних напрямів фізичного виховання дорослих осіб, зайнятих професійною діяльністю. Насамперед, це загальна фізична підготовка у вигляді регулярних самостійних або групових занять у відповідних фізкультурно-спортивних закладах. Особливу увагу вважаємо за потрібне приділити паралельно-комплексному застосуванню засобів загальної фізичної підготовки, що дає змогу ефективно впливати на фізичний розвиток, викликає позитивні емоції.

Ефективний вплив на рівень фізичного стану може забезпечити збалансоване використання циклічних та ациклічних вправ при переважному значенні перших. Такий підхід застосовується в заняттях груп здоров'я, зокрема оздоровчим фітнесом при використанні тренажерів, під час самостійних занять тощо. Використання фізичної культури в побуті може виражатися в регулярному виконанні вправ ранкової гімнастики, засобах загартування, оздоровчій ходьбі й бігу, плаванні тощо. Заняття можуть проводитися під час пауз у режимі дня, у спеціально відведений час. Основним принципом фізичного виховання дорослого населення є принцип оздоровчої спрямованості, що передбачає дотримання низки правил: застосовувати ті засоби фізичного виховання, які мають науково обґрунтовану оздоровчу цінність; розраховувати фізичні навантаження залежно від реальних можливостей людини; забезпечувати регулярність і єдність лікарського, педагогічного контролю і самоконтролю.

4. Спортивні споруди, з 2000 р., 2005, 2010 р. 2013-2018 рр.

	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Стадіони з трибунами на 1500 місць і більше	1128	1147	1108	1102	980	974	936	963	956
Спортивні майданчики	35674	39977	40260	42514	36069	36065	36096	36684	37090
у тому числі тенісні корти	845	1205	1344	1372	1153	1127	1112	1136	1150
Футбольні поля	9910	11248	11730	11658	10881	10851	10899	11135	11097
Лижні бази	122	103	72	62	61	55	55	57	58
Стрілецькі тири криті і напіввідкриті на дистанцію не менше 25 м	7598	6538	5379	5083	4345	4299	4212	4147	4110
Плавальні басейни	509	510	593	552	498	492	534	557	545
у тому числі									
п'ятдесятиметрові	50	44	52	52	45	44	43	47	46
криті	419	436	503	467	423	419	479	492	471
з них п'ятдесятиметрові	26	24	25	24	20	20	21	23	21
Спортивні зали площею не менше 162 м ²	17032	17189	17176	17161	14823	14772	14664	14791	14771
Легкоатлетичні ядра (арени), що не входять до складу стадіонів	183	231	257	270	234	241	231	225	224
Майданчики з тренажерним обладнанням	11300	11286	11738	11655	11951	12115	12435	13208	13726 ¹
Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	13139	15180	16234	16394	13937	13823
у тому числі з тренажерним обладнанням	4315	5494	5810	5791	4828	4756
Трампліни лижні	19	22	25	24	25	25	25	31	30
у тому числі для фрістайла	3	5	6	5	6	6	6	9	8
Кінно-спортивні бази	29	33	57	61	50	48	49	53	53
Велотреки	4	4	4	4	3	3	3	5	5
Споруди зі штучним льодом	10	13	61	67	56	57	54	54	54
у тому числі площею 30×61 м	8	10	28	35	32	33	33	37	35

Отже, грамотно побудовані заняття фізичними вправами створюють сприятливі умови для естетичного виховання. У процесі занять фізичною культурою формується красива постава, забезпечується гармонійний розвиток форм будови тіла, виховується розуміння краси та витонченості рухів. Завдяки цьому виховуються естетичні почуття, смаки, уявлення, формуються позитивні емоції, життєрадісність та оптимізм. Зв'язок фізичного та естетичного виховання ґрунтується на єдності їхньої мети – формуванні гармонійно розвиненої особистості, а фізична досконалість становить невід'ємну частину естетичного ідеалу. За даними табл. 5. бачимо значну роль фізкультурно-оздоровчої роботи. А людина з розвиненим естетичним смаком здійснює активну естетичну діяльність, яка в різних формах широко представлена у фізичній культурі. При цьому державна політика у сфері фізичної культури і спорту спрямовується на вирішення таких завдань [11,20,34]: формування у населення сталих традицій та мотивацій щодо фізичного виховання і масового спорту як важливого чинника забезпечення здорового способу життя; удосконалення форм залучення різних груп населення до регулярних та повноцінних занять фізичною культурою і спортом; удосконалення на науково-обґрунтованих засадах системи дитячо-юнацького спорту; підвищення якості відбору обдарованих осіб до системи резервного спорту, створення умов для розвитку індивідуальних здібностей спортсменів на етапах багаторічної підготовки; удосконалення системи формування та підготовки національних збірних команд, передусім з олімпійських видів спорту; переорієнтування системи керівництва сферою фізичної культури і спорту на забезпечення поєднання зусиль організацій фізкультурно-спортивної спрямованості; сприяння поширенню клубної системи у сфері фізичної культури і спорту; будівництво за підтримки органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування сучасних спортивних споруд, належне їх обладнання та використання; удосконалення економічних засад у сфері фізичної культури і спорту, запровадження ефективних моделей її кадрового, фінансового, матеріально-технічного, наукового, медичного та інформаційного забезпечення.

Одним з основних факторів, що впливають на розвиток організму, на формування його адаптивних можливостей, є режим і структура харчування. Останнім часом найбільшу актуальність набуває проблема здорового харчування дітей і молоді. Правильне харчування в сприяє профілактиці великої кількості захворювань, підвищенню працездатності і успішності, їхньому гармонійному фізичному і розумовому розвитку, створює умови для адаптації підліткового покоління до навколишнього середовища і має суттєвий вплив на формування і стан здоров'я протягом усього його подальшого життя.

5. Фізкультурно-оздоровча робота у 2018 р.

	Кількість осіб, які займалися фізичною культурою та спортом	З них особи у віці 6–18 років
Усього	5048543	2692535
у тому числі		
у закладах дошкільної освіти ¹	570066	16993
у закладах загальної середньої освіти ¹	1804121	1804121
у закладах професійної (професійно-технічної) освіти ¹	116795	90578
у закладах вищої освіти ¹	490158	240003
у позашкільних навчальних закладах	126662	121987
на підприємствах, в установах, організаціях	1283268	166278
у фізкультурно-оздоровчих клубах за місцем проживання	657473	252575
Із загальної кількості – особи з інвалідністю, що займалися реабілітаційно-оздоровчою роботою	46519	×

Висновки. Фізична культура і спорт є засобами створення гармонійної особистості. Заняття сприяють розвитку здоров'я й всебічного розвитку, як ефективного засобу виховання, оздоровлення, соціальної адаптації й системи розвитку особистості. Фізична культура і спорт є одним із головних засобів виховання рухів, вдосконалення їх тонкої й точної координації, розвитку необхідних людині рухових фізичних якостей. Провідне місце в житті людини займають навчальна та ігрова діяльність. Поєднання навчання з ігровою діяльністю, підтверджують ефективність ігор і забав у навчальній діяльності з фізичного виховання. Саме тому необхідно шукати шляхи ефективного застосування цих фізичних вправ для вирішення завдань фізичного виховання людини. Національна система виховання повинна ґрунтуватися на засадах родинного виховання, етнопедагогіки, передової науково-педагогічної думки і включати в себе ті компоненти, які відповідають традиціям і звичаям українського народу, перспективам його розвитку, його матеріальним і духовним цінностям та характеризуються єдністю, цілісністю, взаємозалежністю і взаємозв'язком усіх цих складових.

Ефективне управління спортивно-оздоровчою сферою являє цілісну систему фізичного виховання майбутнього покоління. Фізична готовність

як одна з найголовніших складових загальної готовності до шкільного навчання визначається станом здоров'я майбутнього першокласника, рівнем його рухових умінь, розвитком фізичних якостей, сформованістю самообслуговувальних та культурногігієнічних навичок, правильної постави, самостійністю і творчістю в руховій сфері.

Бібліографічний список.

1. Конституція України // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141) / Документ 254к/96-ВР, чинний, поточна редакція – Редакція від 21.02.2019, підстава - 2680-VIII / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Словарь иностранных слов / под ред. И. В. Лехина, С. М. Локшиной, Ф. Н. Петрова (гл. ред.) и Л. С. Шаумяна. – [6-е изд., перераб. и дополн.]. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – 784 с.
4. Енциклопедія державного управління: у 8 т.: [Т.2.: Методологія державного управління] / наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – К.: НАДУ, 2001. – 692 с.
5. Вацеба О. Суть і зміст організаційних основ фізкультурно-спортивного руху в теорії фізичної культури / О. Вацеба, А. Кухтій // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2003. – № 15. – С. 91–86.
6. Гасюк І.Л. Державне управління фізичною культурою та спортом: стан та перспективи розвитку: [монографія] / І.Л. Гасюк. – Х.: ПП Балюк І. Б., 2011. – 432 с.
7. Горшков В.Е. Управление физической культурой и спортом в современных условиях: [моногр.] / В.Е. Горошков, В.А. Какузин, А.В. Полухин и др. – М.: Малаховка, 1993. – 98 с.
8. Дутчак М.В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. наук фіз. вих.: спец. 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / М.В. Дутчак. – К., 2009. – 39 с.
9. Євсеева О.О. Вдосконалення державного регулювання розвитку системи фізичної культури і спорту в регіоні / О.О. Євсеева // Бізнес-Інформ. – 2013. – № 1. – С. 46–51.
10. Лапыгин Ю.Н. Теория организации: [учеб. пособ.] / Ю.Н. Лапыгин. – М.: Изд-во "Инфра-М", 2007. – 221 с.

11. Литвиненко С.Н. Педагогическая система управления развитием спорта для всех: автореф. дисс. на соискание науч. степени д. пед. наук: спец. 13.00.04 "Теория и методика физической культуры" / С.Н. Литвиненко. – СПб., 2006. – 42 с.
12. Мильнер Б.З. Теория организации: [учеб. пособ. изд. 5-е] / Б.З. Мильнер. – М.: Изд-во "Инфра-М", 2006. – 720 с.
13. Пилюян Р.А. Модель раздельного управления спортом для всех и спортом высших достижений / Р.А. Пилюян, А.Д. Суханов // Теор. и практ. физ. культ. – 1999. – № 12. – С. 23-26.
14. Платонов В.Н. Спорт высших достижений и подготовка национальных команд к Олимпийским играм / В.Н. Платонов. – М.: Советский спорт, 2010. – 310 с.: ил. – (Спорт без границ).
15. Управление физической культурой и спортом: [учебн. для ин-тов физ. культ.] / [Переверзин И.И., Бугров Н.Н., Вилькин Я.Р. и др.] – М.: ФиС, 1987. – 288 с.
16. Офіційний сайт державної служби статистики України / Обсяг реалізованих послуг за регіонами за видами економічної діяльності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
17. Борисова О.В. Професійний спорт: перспективи розвитку в Україні (на матеріалі тенісу) / Слобожанський науково-спортивний вісник / № 1(34) (2013). – С.55-70
18. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса) : [монография] / О. Борисова – К. : Центр учебной литературы. – 2011. – 312 с.
19. Матвеев Л. П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты: учебник для вузов физической культуры / Л. П. Матвеев. – М. : Сов. спорт, 2010. – 340 с.
20. Михайлушка Є.О. Спорт сьогодні і завтра / Михайлушка Є.О.– К.: Главник, 2005. – 300с.
21. Перспективи розвитку оздоровчої рухової активності в Україні / Ресурсний центр ГУРТ / Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gurt.org.ua/news/informator/41480/>
22. Стахів І.М. Регулювання ринку спортивно-оздоровчих послуг в Україні / автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук по спец. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством / Львівський національний університет ім. І.Франка. – Львів.: 2017. – 22 с.
23. Першина Т., Пивень Ю. Факторы формирования и основные элементы механизма повышения эффективности деятельности

предприятия / Вестник сибирского института бизнеса и информационных технологий. №2 (22). 2017. – с.51-57

24. Гевко І.Б. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005р. – 228 с.

25. Мошек Г.Є., Гомба Л.А., Піддубна Л.П. Менеджмент підприємства: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002.– 371 с.

26. Хентце Й. Теория управления кадрами в рыночной экономике. / Пер. с нем. Г.А. Рахманина. – М.: Международные отношения. – 2007. – 664 с.

27. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: Учеб. пособие. / И.И. Переверзин – Москва: Физкультура и спорт, 2006. - 434 с.

28. Спортивний менеджмент // [Електронний ресурс], 2016. – Режим доступу: <http://bukvar.su/menedzhment/114564-Sportivnyiymenedzhment.html>

29. Илюхин Ю. Спортивный менеджмент. Принципы, функции, методы управления [Електронний ресурс] / Ю. Илюхин. – Режим доступу: <http://zapiski-o-sporte.blogspot.com/2014/02>

30. Економічна енциклопедія : у 3 т. / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.]. – К.: Академія, 2000 – 2001.

31. Стахів І.М. Основні засади державного регулювання спортивнооздоровчих послуг / І.М. Стахів // Еко номічний форум. — 2014. — № 4. — С. 24—29. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2014_4_6

32. Басюк М.М., Пономарьова М.С., Трегуб К.М Менеджмент спортивно-оздоровчого туризму в умовах зростання конкурентних ознак регіонів // Причорномор. економ. студії. 2019. № 38 (1).. С. 68 – 72.

33. Пономарьова М. С. Роль менеджменту спортивно-оздоровчого як інструменту конкурентоприможності розвинутої туристичної інфраструктури// Напрями модернізації фінансово-економічної системи держави, регіонів, підприємств, організацій: матеріали Всеукр. наук-практ. конф. (м. Вінниця, 17 квіт. 2019) Вінниця, 2019 Т. 1 С. 127 – 130.

34. Пономарьова М.С. Стан і оцінка фізичної культури й фізично-оздоровчої діяльності України / М.С. Пономарьова, Басюк М.М., Трегуб К.М. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», випуск 11/2015. С. 117-122. - 168 с.

35. Пономарьова М.С. Розвиток сучасного спорту та фізичного виховання як передумова здорового способу життя / М.С. Пономарьова, М.М. Басюк, К.М. Трегуб // «Глобальні та національні проблеми

економіки». Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. № 5.

References.

1. Konstitutsiya Ukrainy // (Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 1996, № 30, st. 141) / Dokument 254k/96-VR, chynnyy, potochna redaktsiya –Redaktsiya vid 21.02.2019, pidstava - 2680-VIII / [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Pro fizychnu kul'turu i sport : Zakon Ukrainy // [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Slovar' ynostrannykh slov / pod red. Y. V. Lekhyna, S. M. Lokshynoy, F. N. Petrova (hl. red.) y L. S. Shaumyana. – [6-e yzd., pererab. y dopoln.]. – M.: Sov. éntsyklopedyya, 1964. – 784 s.
4. Entsyklopediya derzhavnoho upravlinnya: u 8 t.: [T.2.: Metodolohiya derzhavnoho upravlinnya] / nauk.-red. kolehiya: YU.V. Kovbasyuk (holova) ta in. – K.: NADU, 2001. – 692 s.
5. Vatseba O. Sut' i zmist orhanizatsiynykh osnov fizkul'turno-sportyvnoho rukhu v teorii fizychnoyi kul'tury / O. Vatseba, A. Kukhtiy // Pedahohika, psykholohiya ta med.-biol. probl. fiz. vykhovannya i sportu. – 2003. – № 15. – S. 91–86.
6. Hasyuk I.L. Derzhavne upravlinnya fizychnoyu kul'turoyu ta sportom: stan ta perspektyvy rozvytku: [monohrafiya] / I.L. Hasyuk. – KH.: PP Balyuk I. B., 2011. – 432 s.
7. Horshkov V.E. Upravlenye fyzycheskoy kul'turoy y sportom v sovremennykh uslovyakh: [monohr.] / V.E. Horshkov, V.A. Kakuzyn, A.V. Polukhyn y dr. – M.: Malakhovka, 1993. – 98 s.
8. Dutchak M.V. Teoretyko-metodolohichni zasady formuvannya systemy sportu dlya vsikh v Ukraini: avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya dokt. nauk fiz. vykh.: spets. 24.00.02 "Fizychna kul'tura, fizyчне vykhovannya riznykh hrupp naselennya" / M.V. Dutchak. – K., 2009. – 39 s.
9. Yevseeva O.O. Vdoskonalennya derzhavnoho rehulyuvannya rozvytku systemy fizychnoyi kul'tury i sportu v rehioni / O.O. Yevseeva // Biznes-Inform. – 2013. – № 1. – S. 46–51.
10. Lapyhyn YU.N. Teoryya orhanyzatsyy: [ucheb. posob.] / YU.N. Lapyhyn. – M.: Yzd-vo "Ynfra-M", 2007. – 221 s.
11. Lytvynenko S.N. Pedahohycheskaya systema upravlenyya razvytyem sporta dlya vsekh: avtoref. dyss. na soyskanye nauch. stepeny d. ped. nauk: spets. 13.00.04 "Teoryya y metodyka fyzycheskoy kul'tury" / S.N. Lytvynenko. – SPb., 2006. – 42 s.

12. Myl'ner B.Z. Teoryya orhanyzatsyy: [ucheb. posob. yzd. 5-e] / B.Z. Myl'ner. – M.: Yzd-vo "Ynfra-M", 2006. – 720 s.

13. Pyloyan R.A. Model' razdel'noho upravlenyya sportom dlya vseh y sportom vysshykh dostyazhenyy / R.A. Pyloyan, A.D. Sukhanov // Teor. y prakt. fiz. kul't. – 1999. – № 12. – S. 23-26.

14. Platonov V.N. Sport vysshykh dostyazhenyy y podhotovka natsyonal'nykh komand k Olymпыyskym yhram / V.N. Platonov. – M.: Sovet'skyy sport, 2010. – 310 s.: yl. – (Sport bez hranyts).

15. Upravlenye fizycheskoy kul'turoy y sportom: [uchebn. dlya yn-tov fiz. kul't.] / [Pereverzyn Y.Y., Buhrov N.N., Vyl'kyn YA.R. y dr.] – M.: FyS, 1987. – 288 s.

16. Ofitsiyyny sayt derzhavnoyi sluzhby statystyky Ukrayiny / Obsyah realizovanykh posluh za rehionamy za vydamy ekonomichnoyi diyal'nosti / [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

17. Borysova O.V. Profesiynny sport: perspektyvy rozvytku v Ukrayini (na materialy tenisu) / Slobozhans'kyy naukovy-sportyvnyy visnyk / № 1(34) (2013). – S.55-70

18. Borysova O.V. Sovremennyy professyonal'nyy sport y puty eho rozvytyya v Ukrayne (na materyale tennysa) : [monohrafyya] / O. Borysova – K. : Tsentr uchebnoy lyteratury. – 2011. – 312 s.

19. Matveev L.P. Obshchaya teoryya sporta y ee prykladnye aspekty: uchebnyk dlya vuzov fizycheskoy kul'tury / L. P. Matveev. – M. : Sov. sport, 2010. – 340 s.

20. Mykhaylushka YE.O. Sport s'ohodni i zavtra / Mykhaylushka YE.O.– K.: Hlavnyk, 2005. – 300s.

21. Perspektyvy rozvytku ozdorovchoyi rukhovoyi aktyvnosti v Ukrayini / Resursnyy tsentr HURT / Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.gurt.org.ua/news/informator/41480/>

22. Stakhiv I.M. Rehulyuvannya rynku sportyvno-ozdorovchykh posluh v Ukrayini / avtoreferat na zdobuttya naukovoho stupenya kandydata ekonomichnykh nauk po spets. 08.00.03 – ekonomika ta upravlinnya natsional'nym hospodarstvom / L'vivs'kyy natsional'nyy universytet im. I.Franka. – L'viv.: 2017. – 22 s.

23. Pershyna T., Pyven' YU. Faktory formyrovannya y osnovnye élementy mekhanizma povysheniya éffektyvnosti deyatel'nosti predpryyatyya / Vestnyk sybyrskoho ynstituta byznesa y ynformatsyonnykh tekhnolohyy. №2 (22). 2017. – s.51-57

24. Hevko I.B. Operatsiyyny menedzhment. Navchal'nyy posibnyk. – K.: Kondor, 2005r. – 228 s.

25. Moshek H.YE., Homba L.A., Piddubna L.P. Menedzhment pidpryyemstva: Pidruchnyk. – K.: Kyuiv. nats. torh.-ekon. un-t, 2002.– 371 s.

26. Khenttse Y. Teoryya upravlenyya kadramy v rynochnoy ékonomke. / Per. s nem. H.A. Rakhmanyna. – M.: Mezhdunarodnye otnoshenyya. – 2007. – 664 s.

27. Pereverzyn Y.Y. Menedzhment sportyvnoy orhanizatsyy: Ucheb. posobyе. / Y.Y. Pereverzyn – Moskva: Fyzkul'tura y sport, 2006. - 434 s.

28. Sportyvnyy menedzhment // [Elektronnyy resurs], 2016. – Rezhym dostupu: <http://bukvar.su/menedzhment/114564-Sportivnyiymenedzhment.html>

29. Ylyukhyn YU. Sportyvnyy menedzhment. Pryntsypy, funktsyy, metody upravlenyya [Elektronnyy resurs] / YU. Ylyukhyn. – Rezhym dostupu:

30. Ekonomichna entsyklopediya : u 3 t. / redkol. : S. V. Mochernyy (vidp. red.) [ta in.]. – K.: Akademiya, 2000 – 2001.

31. Stakhiv I.M. Osnovni zasady derzhavnoho rehulyuvannya sportyvnoozdorovchykh posluh / I.M. Stakhiv // Eko nomichnyy forum. — 2014. — № 4. — S. 24—29. — Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2014_4_6

32. Basyuk M.M., Ponomar'ova M.S., Trehub K.M Menedzhment sportyvno-ozdorovchoho turyzmu v umovakh zrostannya konkurentnykh oznak rehioniv // Prychornomor. ekonom. studiyi. 2019. № 38 (1).. S. 68 – 72.

33. Ponomar'ova M.S. Rol' menedzhmentu sportyvno-ozdorovchoho yak ynstrumentu konkurentopromozhnosti rozvynutoyi turystychnoyi infrastruktury//. Napryamy modernizatsiyi finansovo-ekonomichnoyi systemy derzhavy, rehioniv, pidpryyemstv, orhanizatsiy: materialy Vseukr. nauk-prakt. konf. (m. Vinnytsya, 17 kvit. 2019) Vinnytsya, 2019 T. 1 S. 127 – 130.

34. Ponomar'ova M.S. Stan i otsinka fizychnoyi kul'tury y fizychno-ozdorovchoyi diyal'nosti Ukrayiny / M.S. Ponomar'ova, Basyuk M.M., Trehub K.M. // Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky», vypusk 11/2015. S. 117-122. - 168 s.

35. Ponomar'ova M.S. Rozvytok suchasnoho sportu ta fizychnoho vykhovannya yak peredumova zdorovoho sposobu zhyttya / M.S. Ponomar'ova, M.M. Basyuk, K.M. Trehub // «Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky». Mykolayivs'kyu natsional'nyu universytet imeni V.O. Sukhomlyns'koho. 2015. - № 5.

Пономарева М.С., Фоменко В.Е. Экономический механизм управления инновационного развития спортивно-оздоровительной сферы. Физическая культура как составляющая общей культуры, общественными проявлениями которой является физическое воспитание и

массовый спорт, выступает существенным фактором здорового образа жизни, профилактики заболеваний, организации содержательного досуга, формирование гуманистических ценностей различных групп населения и создание условий для всестороннего гармоничного развития человека, достижению физической и духовной совершенства человека, проявления резервных возможностей его организма, утверждению патриотических чувств и формированию международного имиджа страны.

Ключевые слова: инновация, развитие, механизм, управление, спортивно-оздоровительная деятельность.

Ponomareva M.S., Fomenko V.E., Economic mechanism for management of innovative development of sports and health sphere

Physical culture as a component of general culture, the social manifestations of which are physical education and mass sports, is an essential factor in a healthy lifestyle, disease prevention, meaningful leisure, formation of humanistic values of different groups and creating conditions for comprehensive harmonious human development, physical and spiritual achievement. In a pandemic, there are a number of problems that affect the development of sports and health activities and the industry in particular: low mobility, disorders in the feeding system, irrational and unbalanced diet; disregard for the interests of the consumer to the development of the more physical activity, the lack of proper, safe, high-quality sports equipment; the imperfection of the state organizational and legal base, insufficient state support, low motivation of employees of the sports and health industry, lack of an innovative mechanism for managing the sports and health sphere.

The purpose of the article is to reveal: the significance and features of the functioning of enterprises in the sports and health sphere; to analyze the state and trends in the development of sports and health; innovative measures to strengthen the management of sports and health.

Modern theories of economic growth attach special importance to human capital as a key factor in the development of the economy and society. It is the person who is the bearer of general and special knowledge and skills and has the opportunity to constantly improve and learn, is now recognized as the main driving force of the new economy, based on the creation and use of new knowledge. Accordingly, the activities of governments around the world are aimed primarily at human development with the priority of public investment in health care, education, social support, life, etc.

Keywords: innovation, development, mechanism, management, sports and health-improving activity.

Стаття надійшла до редакції: 21.11.2020 р.